

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokoјence.

Ob koncu leta

Spet se je nagnilo leto in kmalu bodo zapeli božični zvonovi, ki bodo vabili ljudi k polnočnici. V cerkvah se bo glasil spet svečanji spev: Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Bolj kot kdaj prej občuti vse človeštvo dandanes ta angelski pozdrav, ki se zdi, kakor vtelesena želja in hrepenenje vsega človeškega rodu. Komaj šestnajst let je tega, kar se je oddehnil ves svet od groznega klanja, pa se spet poraja grozeča negotovost, spet se širi med narodi in ljudstvi mržnja, sovraštvo in zavist, spet države tekmujejo med seboj v oboroževanju. Kako daleč smo še od božične blagovesti, ki obljublja mir ljudem, ki so dobre volje!

Če ob sklepu leta pregledamo minilo dobo in potegnemo bilanco teh dvanajstih mesecev, nas mora navdati s čudnim občutkom zavest, da smo se od naših idealov in želja le še bolj oddaljili.

Našo državo je zadela v minilem letu največja nesreča od njene ustanovitve. Na poti, ki naj bi bila pravila končno pomirjenje in ureditev negotovih razmer, je zločinska roka pretrgala nit življenja našemu velickemu vladarju. Kot viteški kralj — Zedinitelj bo živel pokojni naš kralj Aleksander I. v zgodovini Jugoslavije in vsega sveta. Z njegovim imenom bo zvezana neprestana borba za osvoboditev našega naroda, za utrditev in ureditev države, za dokončno izmiritev s sosedi in za svetovni mir. Tudi z njegovo mučeniško smrtjo to plemenito delo za boljšo bodočnost človeštva ni bilo uničeno.

Po njegovi tragični smrti se je vse Evrope polastila mrzlična negotovost in oči vsega sveta so bile obrnjene v našo državo. Pod razumnim vodstvom princa — nameštnika Pavla je Jugoslavija ohranila spricho krutega udara usode razsodnost in hladno kri in zahtevala zadoščenje pri Društvu narodov. Pred nedavnim je svetovna

javnost dala naši državi vsaj delno zadoščenje, ki sicer ne more nadomestiti pretežke izgube, pa daje bridko užaljenemu narodu vsaj nekaj moralne utehu.

In prav ta ženevska odločba, ki je bila kakor nekaj glas prebujene vesti vseh včlanjenih narodov, nam daje vsaj skromno upanje, da se bodo poleg nemirne in razburkane strasti, ki palijo mržnjo in sovraštvo med narodi in državami. Skrajni čas je že, da se Evropa zave, da je vsa njena kultura in civilizacija ogrožena in da je nujno potrebno, da pride do sprave med narodi. Le tako bo mogoče najti izhod iz sedanjih gospodarske in družabne zmešnjave, ki uničuje celoto in posameznike, onemogoča duhovno delo in obnovo, da se človeštvo potaplja v zmerom večje barbarstvo in anarhijo. Samo sloga more rešiti zapadno kulturo.

In če pogledamo mi, državni uslužbenci in upokoјenci, nazaj na minulo leto, vidimo, da nam ni prineslo dolgo pričakovanega zboljšanja. Velika večina nas vseh živi v skrajno neugodnih, premnogi pa v naravnost neznoznih gmotnih razmerah. Zlasti naši staroupokoјenci životarijo v obupnih prilikah.

Vendar ne smemo obupati. Dokler človek živi, upa, in prav v božičnem času, ob zaključku leta se v vsakem izmed nas iznova posveti vsaj iskrica nade, da bo novo leto boljše, da bo le morda prišla rešitev iz stiske in nadlog, v katerih tiči naš čas in da bo končno po tolikem pomanjkanju in trpljenju napočila na vse zadnje tudi za nas doba odrešenja. Državni uslužbenci in upokoјenci verujemo v upravičenost naših skromnih zahtev in da bo končno le prišel dan, ko nam bo omogočeno vsaj skromno življenje.

V tem smislu naj velja tudi nam vsem angelsko oznanilo:

Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Nekaj davčne statistike

Po uradnih statističnih podatkih dravske finančne direkcije v Ljubljani je znašala na državnih direktnih davkih obremenitev davkoplačevalcev v dravski banovini za leto 1933. vsega skupaj Din 298,414.369.70.

Na posamezne davčne vrste odpadejo naslednji zneski:

1. davek na poslov.	
promet	Din 103,851.031.71
2. uslužb. davek z	
doprinosom	36,115.808.82
3. zemljarina	30,104.762.67
4. zgradarina	30,047.405.19
5. pridobnina	25,595.622.27
6. družbeni davek	18,240.847.—
7. rentnina	10,477.938.87
8. davek na luksuz	9,599.494.61

V letu 1933. je bilo plačano na direktnih davkih:

a) pri davč. upravah Din 216,637.106.78

b) pri carinarnicah 32,021.483.83

skupaj torej Din 248,658.590.61

Zaostanek konec leta 1933. je znašal skupaj Din 49,755.779.09.

V letu 1933. ni bilo na predlog erarja zaradi davčnih zaostankov nobene dražbe nepremičnin.

Upravnih občin je bilo v letu 1933. vsega skupaj 1069, število računov zavezancev v davčnih glavnih knjigah je pa znašalo 380.086.

Število davčnih zavezancev je znašalo po raznih davčnih vrstah:

1. davek na poslovni promet	20.166
2. uslužbenski davek	47.890

3. zemljarina	337.442
4. zgradarina	64.060
5. pridobnina	38.734
6. družbeni davek	217
7. rentnina	16.089

zavezancev

Opombe: Posamezni zavezanci plačujejo davke raznih davčnih vrst.

Dodatek: v l. 1933. se je pobralo na trošarini Din 23,173.682.70

na taksah „ 40,797.662.90

Od uglednega strokovnjaka smo prejeli sledeči komentar:

Dravska finančna direkcija je z gornjo davčno statistiko podala sistematičen pregled obremenitve dravske banovine z raznimi davčnimi vrstami. Dobili smo sicer šele statistiko za davčno leto 1933., vendar moramo biti tudi za te podatke finančni upravi le hvaležni, to tem bolj, ker smemo pričakovati, da slede objavljenim statističnim podatkom v kratkem tudi še slični davčni pregledi za tekoče davčno leto 1934.

Mnenja smo, da so take sistematizirane davčne objave ne le v interesu splošne javnosti in davčne morale, ampak tudi v interesu finančne uprave same in njenih organov. Brez dvoma se bodo ob takih objavah razblinili marsikateri predsotki in očitki, ki se proti finančni upravi in zlasti pa proti posameznim njenim višjim in nižjim organom tako pogosto pojavljajo baš v

zadnjem času. Statistični pregledi bodo dali nesporno vsakemu možnost, da se osebno prepriča ali in v koliko so ti očitki stvarno utemeljeni ali ne.

Ne smemo in nečemo kritikovati poslovanja finančne uprave in njenih organov, zlasti nečemo in ne smemo kritizirati poslovanja davčnih in reklamacijskih odborov, vendar smo mnenja, da nas to ne more ovirati, da ne bi objavili par misli in sklepov, ki se nam nehotе vsiljujejo, ko podrobneje pregledujemo objavljeno davčno statistiko.

Prvo mesto v ti statistiki zavzema davek na poslovni promet. Če tudi izločujemo tu luksuzni davek, ki ga finančna direkcija izkazuje posebe, če prav ga je po njegovem bistvu neoporečno prištevati k prometnemu davku, presega višina obremenitve s tem davkom trikratni iznos zemljarine oziroma zgradarine in celo štirikratni iznos pridobnine.

Najvišjo davčno obremenitev imamo torej pri oni davčni vrsti, ki se po zakonu in dejansko od vplačevalca davka prevaля na konsumenta.

Drugo mesto v pregledu davčne obremenitve zavzema — uslužbenski davek. Tudi tu imamo davčno vrsto, ki jo vplačevalec davka ne nosi iz svojega, ampak pobira davek le kot inkasat za erar. Davek sam pa plačujejo državni in zasebni nameščenci in delavci. Na tretjem mestu po višini obremenitve stoji zemljarina, ki se pobira avtomatsko na podlagi uradno ugotovljenega čistega katastrskega dohodka. Na četrto mesto pride zgradarina. Ta davek se prijavlja in odmerja na podlagi davčnih prijav, ki jim pravilnost in popolnost potrjujejo najemniki s svojimi podpisi.

Pridobnina pride v tej davčni tabeli šele na peto mesto. Ta davek se odmerja bistveno na podlagi prijav, ki jih vlagajo davčni zavezanci vsako leto. Prijave same kontrolirajo davčne uprave in davčni odbori potom uradnih poizvedb, ki si jih pribavljajo organi davčnih uprav. Poizvedbe se nanašajo zlasti na višino prometa, kosmatega donosa, režije in obdavčljivega čistega dohodka.

Pridobnini sledi družbeni davek (217 davčnih zavezancev) in pa rentnina.

Že ta splošni pregled nam nudi sledeče zanimivo dejstvo. Najvišjo davčno obremenitev je ugotoviti pri tistih davčnih vrstah, pri katerih vrši vplačevalec davka le posredovalno vlogo kot inkasat za državo (davek na poslovni promet in pa uslužbenski davek).

Tem davčnim vrstam sledita zemljarina in zgradarina. Prvi davek se pobira — kakor smo že zgoraj omenjali — nekako avtomatsko na podlagi uradno ugotovljenega čistega katastrskega donosa. Zgradarina se pa odmerja in plačuje pod kontrolo najemnikov, ki jo vrše tedaj, ko se vlagajo napovedi za odmero zgradarine.

Tem davčnim vrstam sledi v razmeroma veliki daljavi šele pridobnina. Ne moremo se otresti vtisa, da ta davek v tabeli o višini davčne obremenitve ne zavzema pravega mesta. Ni naša naloga, da bi preiskovali zadevne vzroke, vendar smo mnenja, da bi ta davčna vrsta morala izkazovati višji donos tudi tedaj, če upoštevamo posledice gospodarske krize. Saj imamo med davkoplačevalci pridobnine celovito obdavčeb velikih podjetij in obratov, zlasti iz tekstilne stroke, ki so imeli vzlic gospodarski krizi l. 1932. razmeroma ugodno trgovsko konjunkturo.

Nikakor si ne moremo razlagati, da je pridobnina nižja od zgradarine in da tudi ne dosega po efektu uslužbenskega davka. Vsakdo bi logično iz-

vajal, da mora imeti podjetnik povprečno vsaj isti, če ne že večji dohodek kot povprečno njegovi nameščenci. Davčne prijave nam pa kažejo povsem nasprotno povprečno sliko. Prav tako bi se moralo po zdravi logiki izvajati, da ne bi smela pridobnina biti po donosu nižja od zgradarine, saj predstavljajo stroški stanovanja le en del celokupnega življenjskega konsuma. Ugovor, da so z zgradarino določeni tudi poslovni in obratni lokali, drži le v minimalni izmeri, ker odpada na poslovne lokale razmeroma zelo nizek odstotek. Nesorazmerje postane pa še bolj očitno, ako vpoštevamo, da so kmetske stavbe na deželi sploh oproščene zgradarine, in da uživajo nove zgradbe bistvene davčne olajšave. Končno donos pridobnine tudi ne ustreza dejanskemu življenjskemu standardu in tudi ne ekvivalentnemu minimu pridobnini zavezanih oseb.

Vsekakor tu po vsej priliki nekaj ni v redu. Zato smo radovedni, kakšni bodo rezultati odmere pridobnine za davčno leto 1934., ko bodo prišle v veljavo v smislu davčne novele od 18. februarja 1934. nove zakonske določbe o minimalni pridobnini.

Družbeni davek je absolutno in relativno po našem mnenju prenizko odmerjen. Pri tem je upoštevati, da gre baš pri večjih in največjih podjetjih za inozemski kapital. Donos teh podjetij gre torej v tujino. Želeti bi bilo, da se ravno ta donos višje obdavči. V tem oziru je zadevne nove določbe iz davčne novele od 18. februarja 1934. le pozdravljati.

Pri rentnini odpade pretežni del donosa na rentni davek, ki se pobira potom odbitka v smislu člena 71. zakona o neposrednih davkih (NB). Od donosa v višini Din 10,477.938.87 odpade na rentnino potom odbitka nič manj kot Din 8,052.739.29).

Davek na luksuz je dal 9,599.494.61 Din. Ta davek spada prav za prav k davku na poslovni promet. Finančna direkcija ga menda le z ozirom evidenčne statistike izkazuje ločeno od prometnega davka. Z ozirom na višino davčne stopnje (10%) bi bilo pričakovati višji donos. Zanima nas, koliko bo znašal ta donos za (davčno) leto 1934.

Ostale davčne vrste n. pr. vojnica, davek na potujoče obrti itd. so statistično in tudi materialno manjšega pomena. Zato jih menda finančna direkcija tudi ne omenja.

Sklepno bi želeli, da se vse davčne vrste predpisujejo in pobirajo v oni višini, ki odgovarja dejanskim razmeram in donosom. Čim bi se to zgodilo, bi takoj odpadle one velike difference, ki obstojajo med posameznimi davčnimi vrstami, zlasti pa med skupino davkov, ki se prevale in skupino davkov, ki jih plačujejo davčni zavezanci iz svojega. Ker zahteva enakomerno, dejanskim razmeram odgovarjajočo obdavčbo ne le interes erarja, ampak je to tudi v interesu javnosti in splošne davčne morale, bi želeli, da bi svoje davčne dolžnosti izvrševali v vsem obsegu ne le organi finančne uprave, ampak tudi davkoplačevalci sami. Brezdvomno bi se davčna bremena znižala (potom znižanja davčnih stopenj in odstotkov avtonomnih doklad), ako bi ti kot oni pravilno vršili svoje dolžnosti in obveznosti.

20% popusta

od cele zaloge Vam nudi pri nakupu različnega
manufakturnega blaga
**za Miklavža
in Božič**
TVRDKA **A. ŽLENDER**
LJUBLJANA, MESTNI TRG 22

P. š.:

Kako prideš ob pravico do polovične vožnje

Po veljavnih zakonskih predpisih ima vsak aktivni državni uradnik na podlagi posebne uradne legitimacije na potovanju po železnici pravico do polovične vožnje. Da se prepriča, da bi se posluževal te pravice osebe odpuščene iz državne službe ali uradniki, ki so medtem upokojeni, je predvideno, da nadaljno veljavnost te legitimacije v začetku vsakega leta potrdi pristojni starešina. To je prav za prav skoro odveč, ker je itak dolžnost starešine, da odpuščenemu ali upokojenemu uradniku to legitimacijo ob razrešitvi odvzame. Ker pa je vedno mogoče, da pride do prestanka službe kakšnega uradnika šele na podlagi odloka, datiranega z 31. decembra ali o katerem dobi starešina obvestilo šele ta dan, sme ta, strogo vzeto, potrditi navedeno legitimacijo šele prve dni meseca januarja in ker je, vsaj pri nas, prvi dan novega leta praznik, ne more storiti tega pred 2. januarjem.

Kaj pa, ako je neki uradnik že od meseca decembra sem na službenem potovanju ali pa na dopustu izven kraja svojega službenega mesta? Kako naj se dotični poslužuje pravice, ki jo ima na podlagi uradne legitimacije, ako mu ni v tem primeru mogoče, da si preskrbi do prvih dni novega leta potrebno potrdilo svojega starešine? Ali naj izgubi vsled tega to pravico? Vsekdo bo priznal, da bi bilo to krivično. In vendar se pripeti to v mnogih primerih. Znan nam je namreč sledeči, zelo poučni primer, ki se je zgodil — ni dolgo tega — ob nastopu novega leta.

Neki uradnik, ki je služboval nekje v dunavski banovini, je prebil v zadnjem mesecu leta nekaj časa na dopustu pri svojcih v Ljubljani. Pred nastopom dopusta mu njegov starešina ni mogel potrditi veljavnosti legitimacije za nastopajoče novo leto, ker je manjkalo do tega še nekaj tednov. Ker pa je moral dotični uradnik nastopiti spet svojo službo 3. januarja in torej odpotovati iz Ljubljane

dan preje, mu je starešina svetoval, naj si za vsak slučaj mesto potrdila na legitimaciji, ki mu ga ni mogel izdati, preskrbi pri svojem bivšem starešini v Ljubljani nekako nadomestno potrdilo o tem, da je dotični uradnik »še vedno v aktivni službi in da se izda to potrdilo kot nadomestilo v zvezi z uradno legitimacijo, ker ni bilo iz navedenih razlogov mogoče, da potrdi nadaljno veljavnost legitimacije pristojni starešina«. To se je tudi zgodilo. Na podlagi tega je dobil dotični uradnik pri »Putniku« polovično karto iz Ljubljane do službenega mesta. Sprevednik, ki je vršil službo do Zagreba, je našel vse v redu, ali njegov naslednik, ki je vozil od tamkaj do Beograda in vlakovodja nista hotela, menda na podlagi nekega splošnega navodila ministrstva za promet, priznati tega nadomestnega potrdila, češ da legitimacija ni veljavna za novo leto in zahtevala doplačilo do cele karte s pripombo, da bi moral on prav za prav plačati še posebno globo ali da se mu to blagohotno odpusti. Tudi primeren protest pri službujočem uradniku v Stari Pazovi, ni nič pomagal. Moral je doplačati okrog 150 Din kljub svoji zakoniti pravici do polovične vožnje.

To vse vsled pretirane strogosti v izvajanju obstoječih predpisov. Uverjeni smo, da navodila, ki ga je ministrstvo za promet menda izdalo, podrejeni organi v tem primeru niso pravilno tolmačili. Mnenja smo pa tudi, da bi se moralo že z ozirom na navedeno odrediti, da se uradne legitimacije smatrajo tudi še v prvem tednu meseca januarja kot veljavne na podlagi uradnih potrdil prejšnjega leta. In ker je novo leto pred vrati apeliramo na ministrstvo za promet, naj izda podrejenemu osebu zadevne jasne instrukcije, da se onemogoči v bodoče, da pridejo državni uradniki v primerih, kakor v zgoraj navedenem, ob pravico do polovične vožnje, ki jo imajo po obstoječih zakonskih predpisih.

V lastni zadevi!

Vsem požrtvovalnim tovarišem! Tudi letos smo priložili ti zadnji številki letnika nabiralne pole. Priložili smo jih samo nekaterim našim zvestim starim in dolgoletnim prijateljem. Vemo, da je v današnjih časih težko apelirati na stanovsko zavednost državnih uslužbencev in upokojencev, vendar vseeno prosimo p. n. tovariše, ki bodo prejeli nabiralne pole, naj store kar morejo. Skušajo naj nam pridobiti novih naročnikov, ker samo osebna

agitacija more v tem pogledu kaj koristiti. Za njihovo požrtvovalnost in trud se jim že vnaprej zahvaljuje — uprava.

P. n. predstojnikom uradov! Današnje številko smo poslali na ogled tudi p. n. gg. šefom nekaterih uradov in oblastev po vsi banovini in jih prosimo, naj med svojim uslužbenstvom priporočijo naš list. Priložili smo jim tudi nabiralne pole, da nam z njimi javijo event. nove naročnike. Upamo, da bo naša prošnja našla ugoden

odziv in se vsem gg. predstojnikom že zdaj za njihovo vljudnost iskreno zahvaljujemo. Uprava.

V lastni zadevi. Stanovska dolžnost pa tudi očitna lastna korist vsakega aktivnega in upokojenega drž. nameščenca je, da naroča in bere »Naš Glas«. Prav tako naj bi bila častna dolžnost vseh državnih uslužbencev in upokojencev, da širijo in podpirajo naš list ter mu pridobivajo novih naročnikov. Naročnina je malenkostna: komaj 3.33 Din na mesec. V današnjih hudih časih je državnim uslužbencem in upokojencem lastno stanovsko glasilo, ki z enako vnemo zagovarja skupne interese vseh panog in vseh kategorij, še prav posebno potrebno. »Naš Glas« je navezan samo na naročnino: podpor ali subvencije ne prejema od nikogar.

Našim cenjenim bralcem! Prosim vse prijatelje lista, ki bi želeli sodelovati pri našem glasilu, da se pridružijo krogu sotrudnikov. Prosim jih tudi, da nam sporoče imena svojih znancev, ki bi mogli in hoteli objavljati v našem listu članke in

poročila o vseh stvareh, ki zanimajo državne uslužbence in upokojence. Zlasti bi želeli redna poročila o dogodkih in vrstah državnega uslužbenstva po raznih krajih države, tako da bi list nudil vselej aktualno in verno sliko naših razmer.

Uredništvo.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« so darovali: Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev v Kranju 500 Din; Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev v Murski Soboti 200 Din; gg. Maselj Ivan in Šarabon Josip v Ljubljani po 25 Din; g. Romah Peter v Ljubljani »pokojnemu očetu v spomin« 20 Din; g. Dolinšek Apolonija v Kamniku 15 Din; g. Schmit Drago v Trebnjem 4 X po 5 Din, 20 Din, Šporn Janez, Griblje pri Domžalah 10.50 Din; gg. Arko Adolf, Stegnar Viktor in Ljubljani in A. Dobrave v Mariboru po 10 Din; gg. Fister Antonija v Radovljici in Smolnikar Krista v Šoštanju po 5 Din; g. Perne Josipina v Gorjem gradu 2 X po 2 Din, 4 Din. Najsrčnejše se zahvaljuje vsem — uprava!

Vestnik

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 1935. vožnja vsem naročnikom, in-serentom, bralcem in prijateljem lista — uredništvo in uprava.

Jubilej bana dravske banovine. Dne 9. decembra je praznoval ban dravske banovine g. dr. Drago Marušič svojo petdesetletnico. Ob ti priliki so mu čestitali predstavniki vseh javnih oblastev, zavodov in korporacij, posebno iskreno pa vse uredništvo banske uprave in zastopniki vseh slojev prebivalstva. Zvečer so pri ljubljenski g. banu pevski in druga narodna društva priredila pred bansko palačo slavnostno podoknico, katere se je udeležila velika množica prebivalstva. Čestitkam vsega ljudstva se pridružuje tudi naš list.

† Ivan Milohnoja. Dne 15. decembra je v Kamniku umrl upokojeni višji finančni svetnik Ivan Milohnoja. Pokojnik se je rodil leta 1865. V finančno konceptno službo je vstopil leta 1896. in je bil upokojen leta 1923. radi težke očesne bolezni, ki je imela za posledico popolno izgubo vida. Zadnja leta je živel v Kamniku pri sorodnikih. Pokojnik je bil odličen finančni strokovnjak in takšna, vzgledno vesten in marljiv uradnik in vzoren tovariš. Bil je vselej velik narodnjak, ki tudi v Avstriji ni skrival svojega narodnega prepričanja. — Pogreb, ki se je vršil dne 17. t. m. v Kamniku, je pokazal, kako je bil umrl splošno priljubljen. Udeležili so se pogreba razen zastopnikov krajevnih oblastev tudi gg. finančni direktor dr. Lj. Valjavec, pomočnik Avg. Sedler in višji fin. svetnik Ivan Ditz. — Kdor je osebno poznal blagega pokojnika in zlasti njegov zares idealni značaj in njegovo plemenito srce, ga bo ohranil v trajnem častnem spominu.

Iz tovariškega tiska. Uredništvo Učiteljskega tovariša je z 20. številko odložil dosedanjega urednika g. Andreja Skulj. Urejeval je navedeni list več let, odkar je zaradi določb uradniškega zakona odložil mesto poverjenika UJU in je prevzel uredništvo od prejšnjega urednika in sedanjega predsednika JUJ, g. Ivana Dimnika. Razlog za odložitve uredništva Učiteljske-

ga tovariša je ta, da je bil te dni imenovan g. Skulj za banskega šolskega nadzornika. Pod njegovim uredništvom je Učiteljski tovariš obdržal visoki nivo in se celó, kolikor je v današnjih razmerah to mogoče, spopolnil. G. Skulju čestitamo k zasluženemu imenovanju. — Uredništvo je prevzel za njim g. Vekoslav Mlekuž.

Romanje slovenskega učiteljstva na Oplenec. Dne 7. decembra je s posebnim vlakom odpotovalo 452 učiteljev (-ic) iz dravske banovine, da ponesejo na kraljev grob na Oplencu skrinjo s podpismi 180.000 osnovnošolskih otrok. Potovanje je trajalo do 11. t. m. V zadušnici je v kripti, kjer je grob pokojnega kralja, spregovoril predsednik ljubljanske sekcije JUJ in predsednik celotne organizacije, g. Ivan Dimnik, ki je slavil zasluge kralja Zedinitelja.

K znižanju naših prejemkov. Finančno ministrstvo je zaradi pravilnega in enotnega izvajanja odločb ministrskega sveta od 11. aprila t. l., s katerimi so se znižali prejemki poročenim uslužbenkam in samskim uslužbencem, izdalo obširno navodilo, katero zaradi pomanjkanja prostora objavimo v prihodnji številki. Po tem pojasnilu so nekatera doslej sporna vprašanja točno urejena, na žalost v nepovoljnem smislu za uslužbenstvo.

Naknadni odtegljaji za uradniški pokojninski sklad. Že nekajkrat smo poročali o predpisih naknadnih odtegljajev za uradniški pokojninski sklad od prejemkov, ki se upokojencem niso upoštevali pri odmeri pokojnine. Državni svet je nedavno razsodil, da so ti odtegljaji nezakoniti. O tem obveščamo na kratko vse prizadete, doslovni prevod ene takih razsodb pa bomo objavili v prihodnji upokojenški številki.

Državno računovodstvo. Članek pod tem naslovom se bo nadaljeval tudi v prihodnjem letniku, na kar opozarjamo tiste, ki se za ta strokovno velesanimiv in poučni sestavek zanimajo.

Iz organizacije narodnih železničarjev. Odsek uradnikov bivše I. in II. kategorije UJNZB bo v letošnji zimi priredil v Ljubljani več poučnih predavanj. Prvo se vrši sredi januarja v prostorih »Sloge« in bo

M. Renard:

Privid

Lulu, Mady, Bobeta — in Kristina, Bobetina sestra. Troje lepih, veselih, mladih deklet in mala pohabljenka.

Bile so vjenke pri modistki Badinovi. Mi pa, veseli notarski praktikantje, smo jih ogledovali s pisarniških oken, kako so sedele okrog mize, pokrite s trakovi in peresi.

Vsekakor — Fourniala, François in Michel, sta bila Lulujina brata in ta okoliščina je v očeh naših rodbin opravičila marsikateri naš skupni izlet. François je posebno odlikoval Mady, Michel je pisal stihe na Bobeto, Pagivel je koprnel za Lulu. Jaz, ki tedaj nisem bil zaljubljen in sem bil zmerom dober človek, sem si dal obesiti Kristino, zakaj Bobeta ne bi bila nikoli šla z doma brez sestre. Nikdar ne bi bila dopustila, da bi bilo ubogo dekle moralo ostati samo pri starših, niti da bi bila brez kavalirja, če ga je že Bobeta sama imela.

Uboga mala Kristina! Pravili so, da šiva kakor vila. Dvajsetletno grbavo dekle, ki je imelo glas kakor klovn! Sladko bitje, ki se je vsemu odpovedalo in ki se je zdelo, da mu je pretežko breme zmečkalno zgornji del života. Kristina — to plemenito ime so ji dali v tolažbo.

»Kristina«, nikoli je nismo klicali drugače, s kakim ljubkovalnim imenom. Bila je eno tistih ljubitelj, katerih ne bi nikakor, niti ne samo z besedo hoteli pomanjšati, tako krhka in drobna so.

Lulu, Bobeta, Mady, pa tudi Kristina, kako razposajene ste bile vendar tisti večer! Kakor divjaška družina smo bili, vseh

nas osem, z obema Fournialoma in z nežnim Pagivelom! Bil je lep, slavnosten nedeljski večer, semenj je blestel v svetlobnih žarkih, divjal v odmevih glasbe, v hrpu vrtiljakov in gugalic, krikih in smeju ljudi, v tulenju divjih zveri in v nenadnih glasovih vznemirjajočih zvoncev.

Stopali smo sredi noči, ki je bila posuta kakor s svetlobnim prahom, si delali pot skozi valujočo množico, se držali za roke, kakor omamljeni od mladosti in neskrbnosti! Prehodili smo že vrsto svetilkajočih se cirkuških šotorov, streljali s karabinkami v lopah »Mednarodnih strelšč« in se po bliskovo spuščali s tobogana. Ljudje so nas z dopadajenjem opazovali. Lulu se je glasno veselila, Mady je še obvladovala svoje zadovoljstvo, ki ji je sijalo iz oči, duhovita Bobeta, je govorila zelo na glas. Bili smo vsi malo zmedeni, uživali smo življenje s polnimi požirki. Celó Kristina se je zdela da je popolnoma srečna. V življenju so pač taki dnevi, kakor so rože v gozdu.

»Sèm noter! Le sèm noter!« Skočili smo na lesen oder znamenitega podjetja, ki se je imenovalo »Zrcalna palača«. Napisi na levi in na desni so oznanjali: »Vse se smeje, vse se veseli! Prava pariška zabava!«

Skozi vrata z zaveso smo po nekaterih stopnicah, ki so vodile navzdol, prišli spet na tla. Bilo je notri malo obiskovalcev, nekaj vojakov. Prostor na prvi pogled ni bil prijeten. Po oglašujočem hrupu zunaj je presenečala tišina, ki je vladala tod. Toda neka ženska, ki jo je popadla divja veselost, se je pričela tako smejeti, da se je bilo bati, da jo zaduši. In nenadoma je tudi Bobeta izbruhnila v smeh.

Bilo ni tod nič drugega kot zrcala. Visoka zrcala so visela drugo poleg drugega na platnenih stenah. Bila so to vzbočena ogledala, ki so tako spačila gledalca, da se je v vsakem okviru zagledal drugače spačenega. Vsako zrcalo je na svoj poseben način potvoriло gledalca, ga izmalčilo v groteskno pošast, ga stisnilo v pritlikovca, naredilo iz njega velikana, kroglo, desko. Vrsta teh izzivanj je na vse zadnje tako ohromila čut za resničnost, da so posamezna ravna zrcala, ki so bila potuhnjena obešena med druge, navidez tudi potvarjala resničnost. Bila so dovolj filozofska, da se je prava podoba lastne zunanosti zdela opazovalcu kot karikatura.

Bobeta se je še zmerom zvijala od smeha, Lulu, ki ni bila nič manj vzradoščena, si je vendar zakrivala oči z roko, a Mady se je tako zelo bala nevljudnih zrcal, da smo jo morali siliti, da se je gledala vanje, kar je vse prisotne imenitno zabavalo, ker se je močno branila.

Opazoval sem Kristino ves čas in čutil globoko sočutje z njo. Tudi ona je sfo-pala mimo zrcal, toda ostala je nema in resna. Tu je videla pred seboj ljudi, med katerimi sama ni bila več izjema. Ker so ta ogledala ustvarjala burkast, grozoten svet, so ustvarila svet po njeni lastni podobi. Lulu, Bobeta in Mady, ta lepo razočena dekleta, tod so bile tudi one le grbaste pokveke!

Stopal sem za njo. široko odprte oči so se ji svetlikale od zaničljivosti, vsa blede je bila v obraz in čutil sem, kako jo je v najgloblji notranjosti močno pretresalo.

Medtem so naša tri dekleta še naprej zabavale občinstvo s svojimi norčijami. Nenadoma je Kristina obstala, pobledele

na vso moč in se ustavila kot okamenela pred nekim zrcalom. Pogledal sem sam vanj.

Strašna igra prevare! Kateri obupnejši privid naj bi bil še mogel vstati iz te odurne očesne prevare?

Pred Kristino, pred menoj samim, ki sem ves preplašen strmel v ogledalo, in se videl v njem z neznansko tankimi prsi in z drobno glavo, je stalo dražestno, vitko ljubko bitje. S tem, da je spačilo prirodne oblike, je zrcalo popravilo naravno napako. Pred resnično je v zrcalu stala polepšana Kristina in živi kazala podobo, kakršna bi bila mogla biti, če bi bila usoda to hotela.

Klic — skoro krik: »Bobeta! Bobeta! Le poglej!«

Bobeta je prihitela, s solzami smeha v očeh. Tudi Lulu, Mady in vsi trije mladeniči so pristopili...

Osuplost jim je pregnala vse veselje. Kristina je stala še zmerom negibna. Prijel sem jo za roko, Bobeta jo je objela in jo hotela odpeljati...

»Kristina, pojdi, prosim te...«

Kristina jo je rahlo odpehnila. Strmela je neprestano v to varljivo podobo in si skušala ohraniti v spominu njen sladki, grozni privid.

»Pojdi vendar, dragica! Pojdi!«

Nazadnje smo jo vzeli medse in dekleta so jo tako dolgo poljubljale, dokler ni odšla z njimi.

Bili smo zelo ljubeznivi z njo ta večer. Polagoma se ji je vrnil smehljaj, toda pogostoma, zelo pogostoma smo opazili, kako se je zmeraj iznova potapljala v notranje opazovanje tistega teplega mladega dekleta, kakršno bi bila mogla biti in ki ni bilo nič drugega kakor privid v zrcalu.

predaval g. ing. Drago Leskovšek o modernizaciji ljubljanskega glavnega kolodvo-
ra z ozirom na razmah mesta.

Učiteljske stanarine. Na seji podžu-
panske zveze, za srez Kranj, ki se je vr-
šila dne 12. nov. t. l. je staval upr. Lapajne
med drugimi tudi nastopni predlog: »Uči-
teljske stanarine, kurivo in veroučne na-
grade so breme občinskega gospodarstva,
ki ne zadovoljujejo niti učiteljstva same-
ga. To vprašanje je bilo rešeno na lan-
skem županskem zboru z resolucijo. Ker
je učiteljstvo prav tako del občinskega pre-

bivalstva, kakor ostali občani, ga županska
zveza ne sme skušati kratkoma odkloniti,
pač pa se mora to vprašanje rešiti v spo-
razumu z učiteljsko organizacijo, ki sama
želi, da se tozadevne odločbe in obvezno-
sti prenesejo na državo. Opozarjam samo
na to, da učiteljstvo vzgaja bodoče obča-
ne in državljane, da je ono aktivno pri
volitvah in pri občinskem gospodarstvu,
kmetijsko strokovnem pouku, zaradi če-
sar ni umestno, da se napram njemu pod-
vzemo kakršnikoli koraki, ki bi ga materi-
alno oškodovali.« (Uč. tov.)

Upokojenec

Železniške legitimacije upokojencev.
Finančna direkcija razglasa: Državni upo-
kojenci, katerim izplačuje pokojnino drav-
ska finančna direkcija v Ljubljani, naj ji
pošljejo svoje legitimacije do 10. januarja
1935. Zaradi podaljšanja veljavnosti za le-
to 1935. — Za izdajo novih železniških le-
gitimacij morajo upokojenci poslati izrab-
ljene železniške legitimacije in novo sliko v
velikosti 6 cm X 10 cm s čitljivim podpi-
som na hrbtu. Poleg tega je treba poslati
za stroške po Din 10.— za vsako legitima-
cijo in sicer s položnico za čekovni račun
dravske finančne direkcije št. 10.011. Po-
ložnice se dobe pri vseh davčnih upravah
po 25 par. — Kolkov in znamk po 10 Din
direkcija ne bo sprejemala.

Rodbinska doklada za ženo. Neki upo-
kojeni uradnik je prosil za priznanje rod-
binske draginjske doklade za ženo. Finan-

na direkcija mu je prošnjo zavrnila, češ,
da ima žena lastno premoženje, od kate-
rega prejema več kot 200 Din dohodka na
mesec (oz. več kot 500 Din po prejšnji
uredbi). Proti ti odločbi se je prizadeti
uradnik pritožil na finančno ministrstvo
češ, da ima njegova žena sicer res več do-
hodka od svojega posestva, da pa mora iz
tega vzdrževati svojo mater, tako da ji od
premoženja ne ostane nad 200 (oz. 500 Din)
na mesec. Finančno ministrstvo je pritožbo
zavrnilo, ker se po čl. 27. uredbe o drag.
dokladah drž. upokojencev od 14. marca
1932. ugotavlja čisti dohodek tako, da se
odbijajo kot bremena samó javne dajatve.
Ostali odbitki se ne priznajo. Zato je sma-
trati, da ima po navedeni uredbi žena več
kot znaša dopustni minimum čistega me-
sečnega dohodka, zaradi česar zanjo možu
draginjska doklada ne pripada.

Iz organizacij

Iz poštarske organizacije. Beograjsko
glasilo Združenja p. t. t. uslužbencev »Ju-
goslov. pošta, telegraf i telefon« objavlja
na uvodnem mestu obširno pojasnilo član-
stvu glede nejasnosti, ki je zavladala med
nižjimi p. t. t. uslužbenci v pogledu pravi-
ce do organiziranja. Navedeni list navaja,
da je državni svet z razsodbo št. 23.672/33
od 22. oktobra 1933. odločil, da morejo
biti vsi poštni uslužbenci neglede na čin
in kategorijo člani navedenega Združenja
p. t. t. uslužbencev. Ko je prometno mi-
nistrstvo izdalo odločbo, da morejo biti
v smislu citirane razsodbe vsi p. t. t. usluž-
benci brez izjeme včlanjeni v že omenje-
nem združenju, je novo ustanovljeno
»Združenje p. t. t. zvančnikov in služite-
ljev« proti isti vložilo tožbo na državni
svet. Ta je nedavno ti tožbi ugodil z raz-
sodbo V. oddelka, št. 21.341/34. Ta raz-
sodba je po poročilu omenjenega lista v

bistvu nasprotna prej citirani razsodbi III.
oddelka državnega sveta iz leta 1933. Zdu-
ženje p. t. t. uslužbencev poziva zdaj svo-
je člane naj do končne odločbe splošne
seje državnega sveta ostanejo kot discipli-
nirani in zavedni člani v svoji organizaciji,
kjer je včlanjenih približno 7.000 članov.
— O ti zanimivi odločbi splošne seje držav-
nega sveta bomo poročali, kadar bo
izdana, ker je zadeva splošne in načelne
važnosti tudi za organizacije uslužbencev
drugih strok.

Samopomoč učiteljskih otrok. Ta do-
brodelna učiteljska zadruga ustanova, ki
posluje v Ljubljani že nekaj let, šteje zdaj
261 zavarovancev — otrok osnovnošolskih
učiteljev. Prijaviti se morejo v zavarova-
nje učiteljski otroci v starosti od 3 do
10 let. Zdj znaša posmrtnina oz. odpravi-
na ob doseženi polnoletnosti zavarova-
nega otroka za vsak primer po 2610 Din.

Zadružne vesti

V Zadrugi državnih uslužbencev za
nabavo potrebščin v Ljubljani se dobijo
za božična drevesca okraske in obeski vseh
vrst po najnižjih dnevnih cenah. **Orehova**
jederca po 14 Din in 18 Din kg. **Mandeljni**
dalmatinski po 32 Din in **Molfetta I.a.** po
46 Din za kg. **Lešniki I.a.** po 32 Din za kg.
Med ajdov po 15 Din in cvetlični po 18
Din za kg. — **Vino ljutomersko** po 10, 12
in 14 Din za liter najboljšje kakovosti sta-
ro in novo. Priporočamo tudi pristen cvi-
ček in odlično opolo. Glej inserat! — Spre-
jemajo se tudi še naročila za **purane**.

Ugodnosti železničarskih zadrug. Pro-
metno ministrstvo je ob uveljavitvi no-
vega pravilnika o brezplačni in ugodnosti
vožnji na državnih železnicah za osebe
drž. prometnih ustanov odločilo, da velja-

jo prevozne ugodnosti iz čl. 44. navedene-
ga pravilnika samo takrat, če zadruga pro-
dajajo svoje blago vsem uslužbencem pro-
metnih naprav in če se čisti presežek vrača
zadružnim članom v obliki povračila, ki se
odmerja v odstotkih sorazmerno s količino
in vrednostjo kupljenega blaga.

Zadrugetstvo na Češkoslovaškem. Le-
tos obhaja glavna češka nabavljalna za-
drugetvo 25-letnico ustanovitve. Za svoje čla-
ne je ta zadruga v teh letih nabavila za
več kot osem in pol milijarde kron blaga.
Vrednost produkcije v lastnih podjetjih
znaša za to dobo 873 milijonov, članom
je pa vrnila nad 25 milijonov kron povra-
čila. Danes ima glavna češka nabavljalna
zadruga 60 milijonov glavnice in zaposluje
v svojih podjetjih nad 1000 oseb.

Po svetu

Prejemki češkoslovaških uslužbencev.
K članku o znižanju prejemkov državnih
in drugih javnih uslužbencev v Češkoslo-
vaški republiki dodajamo, da se je prav te
dni 26. okt. odbor dvanajstoročice državnih
uslužbencev in izvršilni odbor javnih name-
ščencev, ki sta oba razpravljala s predsed-
nikom vlade o omiljenju varčevalnih ukre-
pov za prihodnje leto. Predsednik vlade je
obljubil, da se bo znižanje prejemkov
aktivnih in upokojenih javnih uslužbencev
v proračunskem letu 1935. precej omililo
in se bodo tudi razni drugi varčevalni
ukrepi spremenili v korist uslužbenstva.
Njihove organizacije so hkrati zlasti po-
udarjale zahtevo, da se izenačijo prejemki
upokojencev IV. skupine s prejemki novih
upokojencev. Tudi v tem pogledu je vlada
obljubila, da bo po možnosti ugodila.

**Uradniški aspirante na Češkoslova-
škem.** Enako kakor v Avstriji, je tudi
vlada češkoslovaške republike uvedla po-
stavljane uradniških aspirantov, izmed
katerih se bodo po potrebi izbirali urad-
niški pripravniki. Po odločbi iz julija t. l.
se morejo aspiranti nastavljeni le soraz-
merno z izpraznjenimi uradniškimi mesti
in sicer največ tako, da se za vsako iz-
praznjeno mesto moreta postaviti kvečje-
mu po dva aspiranta, vseh pa ne sme biti
več kot 10% uradniškega staleža dotične

stroke. Službeno razmerje uradniških aspi-
rantov je javnopravno. Po trimesečni ne-
plačani poskušnji prejmejo aspirante v
krajevni skupini A sorazmerno s službeno
kategorijo prispevek od 360 do 660 čeških
kron na mesec. Po preteku 15 mesecev se
ob zadovoljivem službovanju ta prispevek
zviša na 510 do 900 Kč na mesec.

Proti brezposelnosti v Belgiji. Belgij-
ska vlada je nedavno prepovedala dvojno
zaposlitev vseh državnih in samoupravnih
uslužbenstev in odredila, da se omožene
ženske v bodoče ne bodo več sprejemale
v državno službo in v službo državnih pri-
dobitnih zavodov.

Prisega nemškega uradništva. Na pod-
lagi zakona o državnem poglavarju in izi-
da ljudskega glasovanja od 19. avgusta, je
nemška vlada izdala zakon o prisegi držav-
nega uslužbenstva. Ta prisega se glasi ta-
ko-le: »Prisegam, da bom zvest in pokorn
voditelju (Führer) države in nemškega na-
roda, Adolfu Hitlerju, da bom izvrševal
zakone in izpolnjeval vestno svoje dolžno-
sti. Tako mi Bog pomagaj!« To prisego
so morali brez odloga podati vsi nemški
državni uslužbenci, ki so po nji odslej ne-
posredno podrejeni Hitlerju.

Železničarske organizacije v Ameriki. V
Severni Ameriki je vsega skupaj 21 orga-
nizacij železniških uslužbencev. Ko so bili

lani prejemki ameriških železničarjev zni-
žani za 10% in so železniške družbe letos
spet napovedale nadaljnje znižanje za 5%,
so se pričela pogajanja med zastopniki
družb in uslužbencev. Ti so dokazali, da
bi bila sleherni redukcija prejemkov kri-
vična, ker dividende delničarjev stalno na-
rašajo. Od leta 1929., ko je znašal dobi-
ček vseh železniških družb 518 milijonov
dolarjev, je narasel dobiček na 533 mili-
jonov v letu 1932. Navzlic naraščanju do-
bička so bile plače osebju znižane za 10%,
odpuščenih je bilo približno milijon usluž-
bencev, skoro pol milijona jih pa dela sa-
mo po nekaj dni oz. imajo brezplačne do-
puste. Pogajanja so se končala z uspehom

**Oblike kemično čisti, barva, plislra
in lika tovarna J. O. S. REICH.**

za uslužbence in se bodo prejemki za ne-
kaj malega spet povišali, tako da bodo do
1. aprila 1935 plače zvišane za 10%, s čim-
er bodo dosegle višino iz leta 1932.

ZA UPOKOJENCE!

**Zakonskemu paru — brez ali vsaj brez
malih otrok — se odda v večjem, roman-
tičnem kraju med Celjem in Mariborom
3 sobno stanovanje s pritliklami in vr-
tom v lepi vinogradniški vili, oddaljeni
10 minut od državne ceste in kolodvo-
ra za 150 Din mesečno. — Naslov se po-
izve pri upravi lista.**

**Čuvajte
Jugoslavijo!**

Nove knjige

Angela Vode: Žena v sedanji družbi.
V založbi lista »Žena in dom« je izšla knji-
ga znane strokovne pisateljice, ki se ži-
vahno udejstvuje v ženskem gibanju. Knji-
ga je razdeljena na dva dela in obravnava
prvi zgodovinski razvoj ženske socialne po-
zicije, v drugem delu je pa opisan današ-
nji položaj žene v gospodarstvu in jav-
nem življenju sedanosti sploh. Pri tem
razpravlja o vplivu novih gospodarskih
oblik na stališče žene v današnji družbi,
podrobno premetuje vpliv gospodarskega
razmaha na ženo v gospodinjstvu, obrti in
javnih poklicih, oriše položaj žene v dru-
žinah in razpravlja o raznih aktualnih vpra-
šanjih, kakor so redukcije, odpusti iz služ-
be in posledice današnje krize. Zanimiva in
informativna knjiga stane za nenaročnice
30 Din.

Zdravje. Vsebinska 11. številke 1. 1934.:
Ribje olje, Borba proti prehlajenju, Warm
Springs, ustanova Roosevelta, Dr. Tone
Ravnikar: Rentgen v medicini, Novo o

golši, Odpornost srca, Glasnik higienskih
ustanov v dravski banovini: poročila dr. Ka-
rel Petrič, Drobline. Uprava lista: Ljublja-
na, Pred Skofijo 1. Letna naročnina za Ju-
goslavijo 30 Din. — List je vreden toplega
priporočila!

**Naše finančno pravo: neposredni dav-
ki, drž. trošarina, takse.** Avtor te knjige,
ki je ob izidu vzbudila med zainteresirani-
mi krogi opravičeno pozornost, opozarja
vse državne uslužbence, ki bi si želeli knji-
go še nabaviti, da jim je pripravljen izje-
moma priznati subskripcijsko ceno 80 Din
za izvod. Dovolil bi jim tudi plačilo v
4 obrokih po 20 Din. Ker je zaloga pre-
ostalih knjig zelo skromna, se priporoča,
da se reflektanti z navedbo službenega po-
lozaja obrnejo naravnost na avtorja, g.
Štefana Sušca, Ljubljana, Beethovnova 15.
— Knjiga se sicer dobiva pri tiskarni Mer-
kur, Ljubljana, Gregorčičeva 23 po knjigo-
tržki ceni 100 Din.

Stanovanjsko vprašanje

Kaj pripoveduje ljubljanska statistika
hiš. Statistični urad ljubljanske mestne ob-
čine je nedavno izdal podatke o številu
poslopjij in stanovanj v Ljubljani. Dne 31.
marca 1934. je bilo v Ljubljani 3322 hiš.
Od teh je bilo 1457 pritličnih, 158 visoko
pritličnih, 1114 enonadstropnih, 386 dva-
nadstropnih, 163 trinadstropnih, 37 štiri-
nadstropnih in 7 hiš z več nadstropji. V
teh poslopjih je bilo vsega skupaj 12.705
stanovanj, v katerih je stanovalo 12.816
družin. Največ je enosobnih stanovanj
(34.21%), dvosobnih je manj (28.56%), tri-

sobnih je pa še manj (16.84%). Po en sam
prostor, ki služi kot kuhinja in soba hkrati,
ima 1018 bivališč. Po 5 in več sob ima 720
stanovanj. Brez kanalizacije je bilo 1775
hiš, brez lastnega vodovoda pa 549 hiš. Od
leta 1918. do 1931. je bilo sezidanih skoro
tretina poslopjij današnje Ljubljane, skupaj
1123 novih hiš, prezidanih je pa bilo 77.
V zadnjih treh letih pred šestjem je bilo
zgrajenih 412 novih hiš, in sicer 135 pritlič-
nih, 40 visokopritličnih in 197 enonadstrop-
nih.

Gospodarstvo

Kupovanje na obroke. Iz nekega za-
grebskega uradniškega glasila posnemamo,
kako postopajo posamezne tvrdke, ki se
obrtom bavijo z razprodajanjem blaga na
obroke. Neka zagrebska tvrdka, ki je več
let vršila take posle in je kasneje prenehala
trgovati, je zdaj vnovič pričela izterjovati
dolgove. Pri tem si zaračunava po 8% za-
mučnih obrestih, tako, da zahteva za vsa-
kih 1000 Din glavnice, katere je dolžnik
ostal nekaj let dolžan, samo na zamudnih
obrestih po 400 Din. Ta tvrdka ima več sto
takih dvomljivih terjatev, katere sedaj pri-
silnim potom izterjava. Na njene tožbe je
sresko sodišče izdalo razsodbe, po katerih
morajo dolžniki plačati razen dolga še za-
mučne obresti in to po večini za 10 let.
Tako je neki državni uslužbenec, ki je
leta 1923. vzel pri ti tvrdki blaga za 820

Din na obroke, pa obrokov ni plačal, bil
tožen hkrati v nekimi par stotinami drugih
dolžnikov. Obsojen je bil na plačilo dol-
govane glavnice, hkrati pa na plačilo zne-
ska 2460 Din zamudnih obrestih in stro-
škov za opomine. Vendar je okrožno kot
prizivno sodišče na njegovo pritožbo raz-
veljavilo prvo razsodbo in predmet vrnilo
sreskemu sodišču. To pa zaradi tega, ker
je okrožno sodišče mnenja, da dokazna
moč trgovskih knjig napram zasebnikom
zastara po dve letih. Tvrdka bi bila torej
morala vložiti to tožbo nakasneje v dveh
letih od sklenitve kupčije. — Iz tega pri-
mera je razvidno, kako nevarno je kupo-
vanje blaga na obroke, zlasti od neznanih
in takih tvrdk, ki se s takimi kupčijami
redno in stalno bavijo.

Zdravstveni drobiž

Zanemarjen prehlad ima često naj-
slabše posledice. Kot staro preizkušeno
sredstvo proti kašlju, prehladu dihalnih or-
ganov, hripavosti in zasledenju so znane
skoro po vsem svetu **Kaiser-jeve prsne ka-
ramele** in se dobijo sedaj v originalni ka-
kovosti v lekarnah, drogerijah in kjer so
vidni plakati. V lastnem interesu konzum-
mentov je, da izrecno zahtevajo originalno
kakovost (cena 5 Din za vrečko ali 12 Din
za pločevinasto škatlo), ker se nahajajo
v prometu ničeve potvorbe, ki zdravju prej
škodijo kot koristijo.

ŽAKAJ PA TAKO SLABO IZGLEDATE

Ta izraz sicer ni slovenski in je na-
vaden germanizem, a smo ga zapisali, ker
je med nami običajen in je težko nado-
mestiti ga s čim boljšim.

O tem zelo neprimernem vprašanju
piše dr. med. Jos. Löbel sledeče:

Če rečeš komu v obraz, da njegov
obraz ni lep, je to pač žalitev; nihče, ki
je dobro vzgojen, ne bo pozdravil svo-
jega znanca z vzklikom: »Kako grde kri-
ve noge imaš!« ali pa: »Ti imaš pa zares
grozno krmežljave oči!« Obratno se nam

pa zdi nekakšen izraz simpatije in smo
še nekam ponosni na našo »odkritosrče-
nost«, če napademo prijatelja z vpraša-
njem: »Žakaj pa tako slabo izgledaš?« In
vendar si z gornjim vprašanjem razžalil
kvečjemu ničemurnost dotičnega, ta izraz
simpatije pa ga napravi bolnega. To ni
pretirano. Opetovano ugotovitev našega
slabega »izgledanja« nas začne skrbeti,
tako dolgo, da postane naš duh čmeren
in mrk. »Neverjetno je, koliko pripomore
duh k vzdrževanju telesa«, pravi Goethe
in Kant je spisal o tem slavno razpravo:
»Von der Macht des Gemütes durch den
blosen Vorsatz seiner krankhaften Ge-
fühle Herr zu werden«. Večno govoriče-
nje o našem slabem izgledanju ima suge-
stivno moč, in slednjič nam gre zares od
dne do dne slabše.

Najprvo vpliva to vprašanje na naše
živce; in kar vpliva na živce, vpliva sled-
njič tudi na organe, od živcev oskrbovane.
Če se naš živčni sistem veseli, postane
naša koža rdeča; če se pa žalosti, postane
koža bleđa. Bitje žile, dihanje, tempera-
tura, pritisk krvi, prebava, vse to je od-
visno od našega razpoloženja. In celo na

naš glas vpliva razpoloženje. Zato se ni čuditi, da od sočutnega vpraševalca povzročeni pesimizem vpliva sčasoma tudi na telo. Kolikokrat rečemo kakšno besedo kar tjavendan in pri tem nič hudega ne mislimo; dotičnik, ki ga beseda zadeva, pa to globoko čuti. Nikar ne govorimo zmeraj o srčnih hibah, o povapnenju žil itd. Ne vemo, koga bomo zadeli. Tröschler pripoveduje, da zlomljena rebra ozdravijo v dveh do treh tednih, če jih prezremo in če se glasi diagnoza »zmečkana prsa«; če se pa zlom ugotovi in se imenuje s pra-

vim imenom, traja celjenje dva meseca. Kaj napravi ena beseda!

Nikdar se ne izgovarjajmo, da imamo z dotičnikom sočutje, da se nam smili itd., ter da ga zato izprašujemo, kako izgleda. Tak izgovor ne velja odkar pozna človeštvo zrcala, taki ovinki niso potrebni, neglede na to, da se večinoma že prej slabo počutimo, preden se to na nas opazi.

Če že hočeš svojega tovariša ali prijatelja dražiti in mu napraviti par neprijetnih trenutkov, ga vprašaj v sedanjih časih gospodarske krize, kako gre njegova

kupčija. S tem mu boš njegovo dobro voljo temeljito pokvaril, a vsaj zdravja ne. Če ga boš pa neprestano izpraševal: »Zakaj pa tako slabo izgledaš?«, ti bo slednjič moral odgovoriti: »Ker me ti in tvoje vrste ljudje stokrat na dan to izprašujete!« In če ti bo tako odgovoril, bo imel popolnoma prav.

! PORAVNAJTE NAROČNINO !

Zelo primerna
BOŽIČNA DARILA!

*
Največja izbira!
*

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Reklamne cene

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Telefon 2673 Špecerija
Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

Sukne in površnike
za gospode in dečke

dobite v veliki izbiri pri

OLUP
LJUBLJANA
POD TRANČO 1

Velika zaloga oblek in perila
iz lastne tovarne »TRIGLAV«
Izdelava tudi po naročilu

Zimsko perilo, pletenine, kravate, naramnice, bluže,
torbice, rokavice in nogavice kupite najceneje pri
t v r d k i

Miloš Karničnik
Ljubljana, Stari trg št. 8

DEŽNIKE
NOGAVICE
VSE IZ LASTNE TOVARNE

v priznato solidni in elegantni izdelavi
oddajamo po tovarniških cenah
V NAŠIH PRODAJALNAH V LJUBLJANI

PREŠERNOVA ULICA 20
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

prva jugoslovanska tovarna dežnikov in nogavic
JOSIP VIDMAR

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev
v Ljubljani, Gajeva ulica 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874.
Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413

Posojila tudi ranjijska (do Din 10.000,-) vsem javnim nameščencem
po 8% proti zaznambi na plačo in poročtvu. Hranilne vloge na
hranilne knjižice in vloge v tek. rač. obrestuje, ako so vezane
na krajšo dobo, do 5 1/2%. Izplačila promptna. Tovariši,
rešila nas bo samo stanovska in zadruga zavednost.

Kaiserjeve
prsne
karamele
s 3 jelkami

Proti
kašlju
katarju

Tovariši

Kupujte pri trdkah, ki
oglašujejo v »NAŠEM
GLASU«! Kdor podpira
nas, ga podpiramo mi!

Priporoča se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina

LESKOVIC & MEDEN

Ljubljana, Jurčičev trg 1

Priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških
in šolskih potrebščin.

Priporoča se:

Ljubljana
Sv. Petra c.

**Učiteljska
tiskarna**

Ljubljana

Frančiškanska ulica

Telefon št. 2312

Račun pošl. hran. 10.761

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska
dela od najpreprostejših do najmodernejših

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilu-
strirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in
knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste.
Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

Lastna tvornica šolskih zvezkov

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana

Vodnikov trg št. 5.

R. Z. Z. O. Z.

Telefon št. 2421.

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadruga prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brez-
plačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga pri Zadrugi državnih železničarjev in pri trdku Teokarovič.

Širite zadrugašno misel med svojimi tovariši!